

ВАРНЕНСКИ ОКРЪЖЖЕНЪ ВЕСТНИКЪ

Официално издание на Окръжната Постоянна Комисия.

Телефонъ № 418.

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ:

За общини	200 лева
За Банки, Д-ства и Учил. Настоятелства .	100 "
За частни лица и кооперации	50 "

Такси:

За обявления на всички общински, обществени, държавни и кооперативни учреждения, на дума или кв. с/м. по 1 лв. За частни предприятия и лица на дума по 1 лв. на кв. с/м. по 80 ст. За баланси на кооперации и синдикати на страница по 150 лв. За баланси на Д-ва и пр. на страница 300 лв.

ЗАБЕЛЕЖКА: Такситъ се смятат за една публикация при повторение такситъ се удвояватъ.

Ив. Атамасовъ.

Общи усилия сж необходими.

Преди нѣколко дни въ столицата бѣ свикана по инициативата на министра на земледѣлието г. Д. Христовъ конференция на агрономитѣ отъ царството, която, като главна своя задача е имала, да обмисли мѣрkitѣ които трѣбва да се взематъ за модернизирание на нашето земледѣлие.

Нашата страна, главния поминѣкъ на която е земледѣлието, е една отъ странитѣ, въ която рационалното обработване на земитѣ е още много назадъ останало. У насъ едва отъ десетина години започна едно по-интензивно въвеждане на машината и плуга въ земледѣлието, но за едно всестранно подобрене на земледѣлското производство, още има много да се желае.

Животътъ, особено следъ войнитѣ, стана по-усиленъ и интензивенъ. Минаха времената когато земледѣлеца можеше да бѣде доволенъ отъ късъ земя, посѣта съ каква и да е храна и обработена съ що годѣ сечива. Сега той трѣбва да усили и подобри своето производство за да може да задоволи нарастналитѣ свои и обществени нужди. Освенъ количеството, той трѣбва да подобри и качеството на своето производство, за да може да намѣри пѣтъ за него въ световния пазаръ кждето конкуренцията е добила широки размѣри.

А всичко това може да се постигне като се обработва земята съ по-модерни

орждия, сечива и машини, като се сѣятъ подобрани семена, и като се вложи въ земята освенъ трудъ но и знания.

Съзнавайки това, държавата презъ последнитѣ години предприема редица мѣрки да подпомогне нашия земледѣлецъ за подобрене и повдигане на производството.

Закрилата се преди седмица агрономическа конференция, за която споменахме въ началото, е още една стѣпка въ това отношение, и отъ решенията които сж взети, следъ приложенieto имъ, надѣваме се да се добиятъ чувствителни резултати.

Нѣкои отъ по-важнитѣ взети решения въ тази конференция сж: Агрономитѣ да започнатъ усиленa агитация за дълбоко разораване на почвата веднага следъ жетвата, което указва извънредно благотворно влияние; масово раздаване на населението подобрени сортове пшеница; да се закупува съ 3—4 лв. на кгр. по-скѣпо произведената сортова пшеница отъ нашитѣ производители, която агрономитѣ да раздаватъ за посѣвъ на земледѣлци—стопани; на земледѣлци, които при есенната сеидба ще сѣятъ подобрени сортове пшеница, Министертвото на земледѣлието ще отпусна по 100 лв. премия на декаръ; редица мѣрки които трѣбва да се взематъ за създаване на образцови земледѣлски стопанства, като се доставятъ на такива стопани расовъ добитѣкъ, земледѣлски машини, подпомагане при постройките на модерни оборн, птичарници, градини и пр. и пр.

Но, заедно съ тия усилия, които полагатъ държавата, окръжни постоянни комисии и специалисти, необходимо е и въ нашия земледѣлецъ да бѣде издигнато високо съзнанието за голѣмата полза отъ модернизирание на земледѣлието и подобрене на производството, за да слѣе и той своитѣ усилия къмъ тия на другитѣ и отъ общия трудъ и творчество да се създаде не само сносенъ поминѣкъ, но и благосъстояние за семейството на земледѣльца, което пъкъ ще се отразй благотворно надъ цѣлата страна.

Земледѣлски съвети.

Средство противъ гаргитѣ да не изяждатъ сѣтитѣ царевици.

Почти всѣка година земледѣлцитѣ се тѣжатъ, че гаргитѣ изяждали сѣтитѣ царевични сѣмена и диненитѣ такйва, та ставало нужда да ги пресѣватъ наново. Това става всѣка година и на всѣкъде. Има го и тая година. Нѣкоя година толкова много ги изяждатъ, щото почти половината или две трети отъ нивата е унищожена и подсѣването — било поради напредналото време, било поради засуха, каквито се често срещатъ, е невъзможно, и по този начинъ стопанина губи голѣма частъ отъ реколтата си. Отъ друга страна подсѣтитѣ царевици оставатъ зелени, и едва могатъ да узреятъ.

Едно много просто, економическо и радикално средство противъ това зло е следното: Царевичнитѣ семена, които ще се сеятъ да се натапятъ въ катранъ преди сеитбата. Тѣй като катранътъ изцапва рѣцетѣ и дрехитѣ, то се взема на нивата едно половинъ газово тенеке, направя му се превизло, насипва се семето въ него, залива се съ катранъ и разбърква се съ една лѣжица. При сеянето или пуцането не се взема съ рѣчка за да не изцапва, а се пуца съ лѣжницата.

Нацапаното така съ катранъ зърно не се яде отъ гаргитѣ. Както се вижда това средство е много просто и може да се направи отъ всѣкого.

Прѣскането на прасковата.

Прасковата е едно твърде любимо плодно дръвче. Макаръ, че животътъ ѝ е много кратъкъ, но плодътъ ѝ е много сладъкъ. Живѣе около 12—15 години, но въ замѣна на това почва да ражда още трета година, ражда всѣкога, и като така, възнаграждава добре и прилично стопанинътъ си. Тѣ се употребяватъ за ядене въ прѣсно състояние, направени на компотъ или изварени на ракия.

Както всѣко дърво, така и прасковата си има свои болѣсти. Една отъ най-опаснитѣ болѣсти, която почти всѣка година унищожавя плодоветѣ е болестта наречена сгърчване на листата. Тази болѣст е позната на всички. Тя е една плѣсенъ, която напада листата, свива ги, дишането спира, и дървото спира своя растежъ, плодоветѣ падатъ още зелени, и ако това продължи нѣколко години подъ редъ, дървото изсъхва.

Срѣдството противъ тази болѣст е: *прѣскане съ бордошки разтворъ* — сѣщия, съ когото прѣскаме лозята, Ето защо винаги, когато прѣскаме лозята съ сѣщия разтворъ да прѣскаме добре и прасковитѣ.

Прави ли се това, тая болѣст нѣма да се яви, листата ще бѣдатъ здрави, и ще имаме добри, сочни вкусни плодове. Стопани, правете го!

Ц. Анчевъ—агрономъ.

ЛОЗАРСТВО.

III. Обработване на мѣстото за лозе.

Най-важната работа при обработването на мѣстото за лозе е *обръщането* или *риголването*. При старото лозарство обръщането не се вършеше, защото нашенската лоза не бѣ така вискателна, както американската. Американската лоза, посадена въ не обрънато мѣсто, не може лесно да се прѣхваща, вирѣе слабо и не дава добри резултати. По тази причина стопанитѣ сѣ задължени да обработватъ земята колко се може по-добъръ, чрѣзъ обръщането.

Отъ обръщането се постигатъ слѣднитѣ ползи: 1) Земята се разрохква и размѣшва, което дава възможность на топлината, свѣтлината, влагата, студа и въздуха да проникватъ между частитѣ на земята и я правятъ по лека за работа и по способна да храни коренитѣ; 2) почвата (горния ѝ пластъ), като по богатата и по добра, се хвърля по дълбоко, кждето ще стѣпятъ коренитѣ на посаденитѣ лозички, а това ще спомогне за по доброто имъ прѣхващане; 3) като изкараме пѣкъ мъртвицата (подпочвата) отгорѣ, тя подъ влияние на казанитѣ преди малко условия, се разлага и убогатава земята за около 10 години; 4) при извършване на обръщането, мѣстото се очиства въ сжщо време отъ разнитѣ бурени и врѣдни насѣкоми и пр.

Риголването на земята обикновенно се върши прѣзъ неработния периодъ, като се почне отъ октомври и се свърши до априлъ. Ако смѣтаме да садимъ мѣстото на пролѣтъ, то трѣбва да се обърне прѣзъ есента, като се прави смѣтка, земята да стои най-малко 4 месеца, съ цѣлъ да се разложи и улегне добрѣ. Саденето на непрѣстояло мѣсто е една голѣма грѣшка, която е причина за неуспѣха на много нови лозя. На пролѣтъ не може да се извърши саденето, ако обръщането е направено късно, напр. прѣзъ февруари или мартъ.

Обръщането се извършва рѣчно, като се работи съ лопата и машинно, като се оре по-дълбоко съ плугъ. Риголването става рѣчно, когато имаме малки парчета и когато дневната надница е ефтина, а съ плугъ обръщаме по-голѣми пространства земя и когато човѣшки трудъ е много скѣпъ. Въ всѣки случай, първото обръщане е въ нѣколко отношения по добро отъ второто защото при рѣчната работа почвата се копае по-дълбоко, размѣсва се по правилно и, почвата се чисти по добрѣ отъ бурени и насѣкоми.

Дълбочината на риголването зависи отъ двѣ нѣща: отъ климата и почвата. Мѣстата при по влаженъ климатъ се риголватъ по-плитко, отколкото такива — съ сухъ; тежкитѣ и влажни почви се обръщатъ по-плитко отколкото, по-леки и сухи такива. При влаженъ климатъ и тежкитѣ — мокри почви трѣбва да се копае най-малко на 50 см. дълбо-

чина, а при другитѣ условия — климатъ и почва — на 70 см. Срѣднѣо взето, риголването да се върши на 60 с. м. дълбочина.

Самата работа — риголването е извѣстна почти на всѣки стопанинъ, затова намираме за излишно да я описваме. Намираме за нужно да изтъкнемъ само слѣдното, което трѣбва да се съблюдава отъ лозаритѣ: 1) при стрѣмнитѣ мѣста, е най-добре обръщането да почва отъ горния край, като се върви на долѣ; 2) още при самото риголване, земята трѣбва да се добре изравнява, а да не се оставя на ридове или вълни и 3) ако при обръщането на едно мѣсто се окаже *бѣла — варовита земя*, която се явява на дълбочина около 40 с. м. то тази бѣла прѣстъ да не се риголва и изхвърля отгорѣ — върху по рано изхвърлената, а оставя на мѣстото.

Следъ обръщането мѣстото трѣбва да се изравнява на 2—3 пѣти, до като почвата се уравни добре, защото при неуравнената почва саденето става трудно и лозитѣ оставатъ не правилно посадени, което е, разбира се, въ врѣда на лозаря.

(Следва)

Заоравайте стърнищата!

Варненската Държавна Подвижна Земледѣлска Катедра е издала следния

ХВЪРЧАЩЪ ЛИСТЪ

Една Чехска народна мъдрость казва: последната кола, която отиде да вдигне снопитѣ, трѣбва да занесе плуга на нивата.

Въ страни, като Чехия, Германия, Дания и др. кждето земледѣлието е много напреднало, тамъ по настоящемъ въпросъ не може да става, дали има полза отъ подметането на стърнищата веднага следъ жетва, или не. Това всички земледѣлци въ тия страни го знаятъ и вършатъ и то е станало народенъ обичай, по силенъ отъ законъ.

Нѣщо повече, понеже следъ пожънване посѣвитѣ, нивитѣ бързо губятъ влагата си, то тоя обичай трѣбвало да се измени и то тъй, че не последната кола, която отива да вдигне снопитѣ да

занесе и плуга, но преди да се отиде за снопи, стърнищата трѣбва да се заоратъ.

За страни като България, където обикновено владѣе суша презъ цѣлото лѣто, извършването на тая много важна въ земледѣлието работа—подметането стърнищата трѣбва да става веднага следъ жетва, преди да сж вдигнати снопитѣ. Този обичай постепенно си пробива път и у насъ, но се още не се е наложилъ въ практиката.

Да видимъ сега каква е ползата отъ подметането на стърнищата.

Съ подметането на стърнището, т. е. изораване нивата веднага следъ жетва, плитко на 7 до 8 сантиметра се постига следното:

1) Запазва се влагата въ почвата и нивата може да се подготви за засѣване още презъ есенъта, или рано на пролѣтъ. Изораната нива веднага следъ жетва още презъ месецъ Юлий до месецъ Мартъ презъ пролѣтътъ лежи на угаръ цели 9 месеца, тъй че спокойно може да се засѣе, вместо да се остави празна (ялова) угаръ презъ цѣлата следующа година.

2) Заровеното плитко стърнище и другия буренъ бързо огнива и наторява нивата.

3) Съ заравяното стърнището и бурена въ нивата, веднага следъ жетва, заравятъ се и всички сѣмена на разни плевели, а съ това се принуждаватъ да поипкнатъ; тъй поникналитѣ бурени не могатъ да завържатъ семе, защото съ есенната оранъ се унищожаватъ следователно унищожаватъ се буренитѣ въ нивитѣ, които отнематъ влагата и храната на посѣвитѣ.

4) Ниви изорани веднага следъ жетва запазватъ влагата си и могатъ рано на есенъ да се оратъ дълбоко съ плуга, а на пролѣтъ само съ едно плитко разрохкване да се засѣятъ.

5) Пролѣтнитѣ посѣви даватъ много по-голямъ приходъ, ако нивитѣ сж били приготвени по описания начинъ.

6) Съ въвеждането подмѣтката на стърнищата и други малки подобрения премахватъ се угаритѣ (яловитѣ), които не носятъ нищо за земледѣлца.

Ето тия сж на кратко изгодитѣ отъ подмѣтането на стърнищата.

Тая година има изобилна влага въ почвата която особено благоприятствува

за заораване на стърнищата, така че и най-обременения съ работа земледѣлецъ ще има възможность да подметне стърнището.

Да се не забравя и това, че всѣка богата реколта, като тая годишната изчерпва много отъ ценнитѣ за растенията хранителни съставни части на почвитѣ и тя обеднява. Съ заравяне на стърнището се отстранява до известна степенъ това изчерпване, тъй като стърнището и бурена бърже огниватъ и наторяватъ отчасти нивитѣ.

Самото заораване се извършва плитко на 7 — 8 см. и то съ обикновенъ плугъ. Ако има двулемеженъ още по-добре, защото за кратко време ще се заоре двойно по-голяма площъ ниви.

Разумнитѣ земледѣлци ще трѣбва да възприематъ тая, малка, но отъ голямо значение реформа. Тѣхнитѣ собствени интереси имъ повеляватъ да използватъ това що по-напредналитѣ земледѣлци отдавна сж възприели и сж сполучили да увеличатъ дохода отъ земята си двойно и тройно.

Директоръ Катедрата Агрономъ: П. ПОПОВЪ.

Износътъ презъ м. Май.

Споредъ предварителнитѣ дани, износътъ на по-главнитѣ ни експортни артикули презъ изтеклия м. Май е билъ следнитѣ количества, които съпоставяме съ окончателнитѣ дани за м. Априлъ:

	Май	Априлъ
Пшеница и червенка	3,787 тона	2,326
Царевича	18,326 "	17,421
Бобъ	2,133 "	943
Тютюнъ суровъ	819 "	2,115
Яйца	1,549 "	1,960
Розово масло	151 кгр.	103

Както се вижда, износътъ на зърненитѣ храни, както и на царевичата и боба е значително по усиленъ отколкото презъ Априлъ. Но, срещу това при главния експортенъ артикулъ — тютюна имаме такова голямо намаление, което може да се нарече катастрофално. Години наредъ нашата търговска статистика не е отбелѣзала. Такова малко количество на изнесенъ тютюнъ, както презъ изтеклия м. Май.

Официаленъ отдѣлъ.

Варненска
Окръж. Постоянна
Комисия
№ 2274
19. VI. 1926 год.
гр. Варна.

Окръжно.
До
Общинскитѣ Кметове
въ окръга.

Поканватъ се г. г. общинскитѣ кметове веднага да дадатъ сведенията искани съ надписъ отъ 11 мартъ т. г. напечатанъ въ Окръжния вестникъ брой 32 отъ миналата година отнасящъ се, кога и въ кои села въ общината Ви ставатъ сборове.

По опущение направено въ печатницата при печатание на вестника на надписа не е сложенъ номера.

Председателъ: М. Бояджиевъ
за Окр. Бирникъ: Д. Апостоловъ

М. В. Р. Н. З.
Отд. Админ. Изборно
№ 5265
10 Май 1926 г.
София

Преписъ Окръжно.
До Г. Окръжния Управ.
Пловдивъ
До другитѣ Г. Г. Окръж.
Управители, за сведение
и изпълнение.

Предпишете на селскитѣ общини за въ бъдаще да не държатъ въ каситѣ си суми, по голѣми отъ ония, нуждни за посрещане на обикновенитѣ ежедневни разноски. Свободнитѣ суми секр. бирницитѣ да внасятъ въ клоноветѣ на агентуритѣ на Б. Н. Банка и Земледѣлска Банка на текуща смѣтка, а тегленето ще става срещу писмено искане, подписано отъ кмета и секр. бирника. При провѣрка отъ окр. провѣрители да се следи изпълнението на това окръжно.

Главенъ Секретаръ: (п) Ив. Разукановъ
Начал. на Отдѣлен.: (п) Христовъ

В ъ р н о,

Начал. на Отдѣлен.: (п) Тончовъ

№ 6356 До Г. Г. Варнен. и
Варна, 15 Юний Провад. Околински На-
1926 год. чалници.

За препращане до сел. общ. кметове за изпълнение.

До Варнен. Окр.
Постоянна Комисия
За сведение

За Окр. Управителъ: Ц. Ханджиевъ
Секретаръ: Ст. Коларовъ

№ 2250

Настоящото въ преписъ се изпраща на г. г. Общинскитѣ Кметове за строго изпълнение.

Варна, 17 Юний 1926 г.

за Председателъ: Г. Щеревъ
за Окр. бирникъ: Ил. П. Диковъ

Министерство
на Търговията, Про-
мишлен. и Труда
№ 2953
14 май 1926 г.
София.

Преписъ.
До Господина
Министра на Вътрешнитѣ
Работи и Народн. Здраве
Т у к ъ.

Г-не Министре и драгий колега,
Известни Ви сж грижитѣ на Правителството за стопанското заздравяване на страната и мѣрkitѣ, които напоследъкъ се взеха за облекчение на кризата за стабилизиране на народната валута.

Нѣма съмнение, че тия мѣрки, съ течение на времето, ще упражнятъ своето благотворно въздействие и ще допринесатъ за консолидиране на положението.

Не може, обаче, да се оспорва, че въ този моментъ страната преживява голѣми стопански затруднения; занаятчий и търговци се оплакватъ отъ застои въ обмѣна; много отъ индустриалнитѣ заведения си ограничили работата поради застои въ пласмента на готовитѣ издѣлия и поради липса на оборотни средства. Въ нѣкои отрасли безработицата настѣпва, други сж на пътъ да ги последватъ. На това положение практическия деятель е принуденъ да търси цѣрь дори чрезъ героични мѣрки.

Държавата тукъ е предопредѣлена да изиграе своята роля като най-голѣмъ консуматоръ: доставитѣ си ти може и трѣбва да извършва предпочително, за да не важе изключително, отъ мѣстни производители и издѣлия.

По този начинъ ще се похарчатъ натрупани щокове и ще се раздвижатъ цѣли отрасли отъ мѣстното производство. Държавнитѣ органи и служители трѣбва да се проникнатъ отъ повече патриотизъмъ и да проявятъ по-голѣма готовность за излизането — скоро отъ стопанската криза, която

вече души страната. И то толкозъ повече че законитъ на страната сж ясни и повелителни. Така, законъ за насърчение мѣстната индустрия по-становява:

Чл. 37. Всички държавни, окръжни и общински учреждения сж длъжни да си доставятъ отъ мѣстнитъ индустриални предприятия предметитъ отъ които иматъ нужда до колкото такива изработени предмети се намиратъ въ страната и се изработватъ въ нея дори когато бждатъ съ 5% по-скъпи отъ иностраннитъ.

Чл. 38. При доставки отъ поменатитъ по горе учреждения на предмети чрезъ публиченъ търгъ, поемнитъ условия трѣбва да бждатъ изработени така, щото да съответствуватъ на мѣстното производство, когато потребнитъ предмети се изработватъ въ страната и могатъ да задоволятъ нуждитъ за които се предназначаватъ.

Всички точки въ поемнитъ условия трѣбва да бждатъ удобени отъ М-ството на търговията и пр.

Чл. 39. Когато потребнитъ на нѣкое държавно, окръжно и общинско учреждение предмети се изработватъ въ едно само предприятие въ страната, тогасъ, тѣ се доставятъ по доброволно съгласие и то по текущитъ пазарни цени, следъ като се изпълнятъ формалноститъ на закона за общественитъ предприятия.

Чл. 40. Форменното облекло което се набавя отъ държавнитъ, окръжни и общински учреждения трѣбва да бжде изработено въ страната отъ мѣстни платове и материи.

Чл. 42. За сключване на дългосрочни контракти съ държавата, окръжията и общинитъ заявления се отправятъ до Министерството на търговията и пр.

Министерството на търговията и пр., следъ като вземе мнението на учрежденията за смѣтка на които се сключва контракта, когато доставката е за държавна смѣтка, сключва го отъ името на правителството.

Когато доставката е на община или окръжие, контракта се сключва отъ шефа на учреждението.

Чл. 51. *Шефветъ на учрежденията, които биха употрѣблявали материяли отъ иностранно произхождение, когато подобни се изработватъ въ страната и сж отбелязани отъ Министерството на търговията въ списъка на ония предмети, които се изработватъ отъ индустриалнитъ предприятия насърдавани отъ закона, се наказватъ съ глоба въ размѣръ на стойността на купенитъ отъ тяхъ иностранни предмети.*

Чл. 18. Държавата, окръжията и общинитъ сключватъ съ индустриалцитъ, предприятията или

заведенията на които се ползватъ отъ специалнитъ облаги на закона, контракти за доставка на последнитъ имъ предмети за единъ периодъ отъ петъ години.

При доставкитъ на държавата, окръжията и общинитъ, последнитъ предпочитатъ тия предприятия, които преработватъ преимуществено мѣстни сурови и полуобработени материали и които сж предложили най-износни цени.

Законъ за задължителното носене на мѣстни дрехи и обуца е още по-категориченъ. Споредъ този законъ:

Чл. 1. *Всички държавни, окръжни и общински чиновници и служащи които получаватъ заплати, както и народнитъ представители, сж длъжни да носятъ въ време на изпълнение длъжноститъ си, облекло и обуца отъ мѣстно произведение.*

Чл. 2. *Чиновницитъ и служащитъ, които не се съобразяватъ съ постановленията на горния членъ ще бждатъ наказани съ глоба отъ 10 до 60 лв. Размѣрътъ на глобата ще се опредѣли отъ надлежнитъ началници на учрежденията, които ще следятъ за изпълнението на настоящия законъ.*

Чл. 4. *Всѣки фабрикантъ и продавачъ на дрехи, който по силата на този законъ продава чужди материяли за облекло и обуца, вмѣсто мѣстни, наказва се съ глоба отъ 100 до 1000 лв. и затворъ отъ 1 до 6 месеца.*

Считамъ за умѣстно да припомнимъ горнитъ законоположения, които преко цялтъ постигането на ония резултати, които Народното Събрание имаше предъ видъ чрезъ вотиранитъ напоследкъ мѣрки и които законоположения най-ефикасно способствуватъ за покровителството на народния трудъ и монета, но които за жалость твърде често се игнориратъ или пренебрегватъ отъ нѣкои подведомствени органи.

Въ едно време когато овладѣлия цѣлъ свѣтъ стопански национализъмъ и егоизъмъ души страната ни и ни принуждава да се ограничимъ въ себе си, дългъ се налага на всинца ни да бждемъ предъ всячко българи и да се задоволяваме съ българското. Ето защо моля Ви най-устойчиво да внушитъ на ръководнитъ мѣста и лица по ведомството Ви че тѣ сж длъжни, подъ страхъ на наказание да се съобразяватъ съ цитиранитъ по-горе постановления на законитъ и да изискватъ отъ своитъ подведомствени строгото имъ изпълнение.

Приемете моля Ви, драгий колега, увѣрениятъ въ отличнитъ ми къмъ Васъ почитания и дълбоко уважение.

Министъръ: (п.) Бобошевски.

Главенъ Секретаръ: (п.) Соколовъ.

Началникъ на отдѣлението: (п.) не се чете

В ъ р н о,

Началникъ на отдѣлението: (п.) Моляковъ.

№ 5969
28 май 1926 г.
София.

До Г. Г. Окръжнитъ Управители, До Дирекцията на Полицията и Дирекцията на Народно Здраве.

Съ преписъ отъ писмо № 2952 отъ 14 май 1926 г. на Министерството на Търговията, Промышлеността и Труда за сведение и изпълнение.

Началникъ на Отдѣлението: (п.) Маляковъ.

№ 5630
4 юний 1926 г.
Варна.

До Варненската Окр. Пост. Комисия, Варнен. и Провад. Гр. Общ. Кметове, Варнен. Градоначалникъ, Варн. и Провад. Окол. Началници и Варнен. Окр. Полицейски Следователъ.

За сведение и изпълнение.

За Окр. Управителъ: Ц. Ханджиевъ.

Секретаръ: Ст. Коларовъ.

Настоящото въ преписъ се изпраща на г. г. общинскитъ кметове за строго изпълнение.

Варна, 16 юний 1926 год.

Председателъ: М. Бояджиевъ.

за Окр. Бирникъ: Р. И. Четовъ.

М. В. Р. Н. З.
Главна дирекция на
Народното Здраве
№ 5771
21 Априль 1926 г.
София

Окръжно.

До г. г. Окръжнитъ и Околийски лѣкари.
Копие до Г. Г. Председателитъ на Окръжн. Постоянни комисия

Съгласно постановленията на закона за Опазване Общественото Здраве (чл. 27 буква „а“) и правилника за правата и обязаноститъ на околийскитъ лѣ-

кари (чл. чл. 20, 21, 22 и 23) последнитъ сж длъжни редовно, най-малко 2 пѣти въ годината, да обхождатъ всички селища въ околията си, и грижейки се за опазване общественото здраве, да изучаватъ хигиеническитъ условия на всѣко населено мѣсто, училищата, фабрицитъ, жилищата, общественитъ заведения, сборнитъ мѣста и да даватъ упѣтвания за тѣхното подобрене; да изучаватъ причинитъ на преобладаващитъ болести, както и причинитъ за появяването и разпространението на прилепчивитъ и епидемически болести и да посочатъ мѣрки за тѣхното прекратяване и редъ други още задължения. Практиката обаче доказва, че презъ последнитъ години никакви или почти никакви обиколки не се вършатъ, или ако такива сж правени, тѣ сж били повърхности, само за очп. А обиколкитъ, добре извършени, сж и необходими и твърде полезни и за лѣкаря и за общественото здраве.

За да се заставятъ въ бъдаще околийскитъ и участъковитъ лекари да правятъ задължителнитъ си две редовни обиколки, и то на време и добросъвестно, освенъ дисциплинирани наказания, които ще се налагатъ на неизпълнителитъ на нарежданията на горецитиранитъ членове отъ закона и Правилника, въ бюджета за текущата финансова 1926/27 година, къмъ § 20 е предвидена и забележка: „Изплащанieto на пѣтнитъ безотчетни става следъ превършване на задължителнитъ обиколки“. Съгласно тази бележка въ бъдаще пѣтнитъ безотчетни на окръжнитъ, околийскитъ и участъковитъ лѣкари не ще се плащатъ по месечно, както до сега, а въ края на м. Юний за пролѣтната обиколка и въ края на м. Декемврий за есенната обиколка, като при смѣткитъ се приложатъ и удостоверения за извършенитъ вече обиколки. Удостоверенията на Окр. лѣкари ще се издаватъ отъ Дирекцията, а тѣзи на околийскитъ и участъковитъ лѣкари отъ окръжнитъ такива.

Сжщата практика ще се прилага спрямо лѣкаритъ издържани отъ Окръжнитъ съвети.

За да се издаде пѣкъ удостоверение за привършена обиколка, окръжнитъ и околийски лѣкари трѣбва свое-

временно да пратятъ първитѣ въ Дирекцията, а вторитѣ на съответния окръженъ лѣкаръ, всички протоколи отъ ревизиитѣ по селата.

Тѣзи протоколи между другото трѣбва да съдържатъ и данни по следнитѣ въпроси:

а) *водоснабдяване*. Какво е, колко и какви сж изворитѣ, чешмитѣ, кладенцитѣ и пр., какъ се подържатъ, какви подобрения сж били предприемани отъ последната обиколка и съ какъвъ резултатъ.

б) *Блата и мочури*. Какви пространства, какво влияние сж упражнявали върху здравето на населението, предприемано ли е било засипване или закопаване канали, колко и съ какъвъ ефектъ.

в) *Училищата*. Чистотата на помещенията, провѣтриване, водоснабдяване, чистота и здравословно състояние на ученицитѣ, дворове, нуждници.

г) *Обществени заведения*. Ханища, кръчми, хлѣбопекарници, бръснарници, бакалници, месопродавници, бани, работилници, фабрики, чистота, доброкачественост на продукти (да се взематъ проби за изследване, като се изброятъ отъ дѣ и какви), здравословно състояние на работницитѣ.

д) *Списъцитѣ на слѣпитѣ, глухонемитѣ, идиотитѣ, епилептицитѣ, душевноболнитѣ, гушавитѣ и пр.* водятъ ли се редовно, попълватъ ли се своевременно, какво е тѣхното съдържание, кога отъ кого и по какъвъ начинъ сж били провѣрени;

е) *Вакцинацията и ревакцинацията* противъ едрата шарка—подлежащи, явили се, вакцинирани, ревакцинирани и др.;

ж) *Окръжнитѣ, общински и частни* лѣчебни заведения, амбулатории, аптеки, дрогерии—дѣятелностъ, съблюдаватъ ли се съответнитѣ наредби, закони и правилници, ревизии, колко и какъвъ е резултатъ;

з) *Регистритѣ за ражданията и умранията* водятъ ли се правилно и редовно, попълватъ ли се точно пращанитѣ въ Статистиката листчета за умранията, и лѣкаритѣ—мъртвопроверителите означаватъ ли причинитѣ за смъртъта съгласно нозологическата номенклатура, (Джобния справочникъ), колко родени и колко умрели и причинитѣ на последнитѣ;

и) *Улици, жилища, дворове, нуждници, смѣтъ*—какви сж, какъ се държатъ, подобрения и пр.

Протоколитѣ ще се съставятъ по приложения тукъ образецъ на самото мѣсто и въ деня на ревизията.

Окръжнитѣ лѣкари, при ревизиитѣ си, между другото ще провѣрватъ и съдържанието на тѣзи протоколи и всичко намерено и констатирано (чл. 15 отъ Правилника), ще отбележатъ въ съставения по случая протоколъ.

Образци отъ тѣзи протоколи се прилагатъ.

Главенъ Директоръ: Д-ръ Кесяковъ
Нач. на Админстр. Отдѣл.: не се чете

Секретаръ: не се чете

Настоящото се изпраща на Окръжнитѣ лѣкари въ Варненския окръгъ за сведение и точно изпълнение.

Варна, 18 Юни 1926 г.

Председателъ: М. Бояджиевъ
Окр. Бирникъ: Г. Атанасовъ

Дружеството на Санитарния и ветеринаренъ персоналъ Варна съобщава на членоветѣ си че на обявеното въ брой 33 на в. Санитаренъ Гласъ събрание, погрешна е поставена датата 27 юни. **Събранието ще се състои на 4 Юли т. г. 8 часа сутринтъ** въ същото помещение—училището Св. Наумъ.

Печат. и Хромолит. „Просвѣщение“
на П. Зенгиновъ. Парг. № 377.